

23. december 2021
Sagsnr.: 20/11698, 20/11708,
20/12277, 20/12282, 20/13054
Klagenr.: 1014412, 1014148,
1014205, 1014415, 1016183
MAAB

AFGØRELSE

i klagesag om Næstved Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 105, et erhvervsområde til DSB-værksted ved Mogenstrup kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-29

Næstved Kommune vedtog den 25. august 2020 endeligt lokalplan nr. 105, et erhvervsområde til DSB-værksted ved Mogenstrup, og kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-29 for Næstved Kommune.

Nogle beboere uden for planområdet har klaget over vedtagelsen af kommuneplantillægget.

En anden beboer uden for planområdet har klaget over vedtagelsen af lokalplanen.

En gruppe borgere uden for lokalplanområdet har klaget over vedtagelsen af lokalplanen.

Danmarks Naturfredningsforening, Næstved, har klaget over vedtagelsen af lokalplan og kommuneplantillægget.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om kommuneplantillægget er i overensstemmelse med planlovens regler om udlæg af arealer til byzone, jf. planlovens § 11 a, stk. 6-11 og 13.
- Om planvedtagelsen er i strid med reglerne om bilag IV-arter som følge af påvirkningen af markfirben, springfrø, stor vandsalamander og flagermus.
- Om lokalplanen er i strid med kommuneplanen, jf. planlovens § 13, stk. 1, nr. 1.
- Om der ligger saglige og planlægningsmæssige hensyn bag planvedtagelsen.
- Om lokalplanens redegørelse er i overensstemmelse med planlovens § 16, stk. 2.
- Om kommunen i forbindelse med planvedtagelsen har overholdt officialprincippet.
-

Planklagenævnet kan ikke behandle de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet ophæver lokalplanen. Det betyder, at lokalplanen ikke længere gælder.

Planklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37 79 55 26

www.naevneshus.dk

Indhold

1. Sagens oplysninger.....	4
1.1. Området og planerne	4
1.2. Klagerne og bemærkningerne hertil.....	8
2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse	9
2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse	9
2.1.1. Generelt om kompetence og prøvelse	9
2.1.2. Forhold, som ikke behandles.....	10
2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (flagermus, markfirben, springfrø og stor vandsalamander).....	10
2.2.1. Klagen	10
2.2.2. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med planvedtagelser ..	11
2.2.3. Lokalplanens redegørelse vedrørende bilag IV-arter	16
2.2.4. Miljøvurderingen af lokalplanen og kommuneplantillægget	18
2.2.5. Kommunens høringssvar vedrørende springfrø og stor vandsalamander	26
2.2.6. § 25-tilladelse til projektet.....	29
2.2.7. Planklagenævnets vurdering for forhold til ægbladet fliglæbe ..	31
2.2.8. Planklagenævnets vurdering i forhold til markfirben	31
2.2.9. Planklagenævnets vurdering i forhold til springfrø og stor vandsalamander	31
2.2.10. Planklagenævnets vurdering i forhold til flagermus	32
2.2.11. Krav om afværgeforanstaltninger i lokalplanen.....	33
2.3. Forholdet mellem kommuneplan og lokalplan.....	34
2.3.1. Klagen	34
2.3.2. Reglerne om forholdet mellem kommuneplan og lokalplaner ...	34
2.3.3. Planklagenævnets vurdering	35
2.4. Planlægningsmæssig begrundelse	35
2.4.1. Klagen	35
2.4.2. Generelt om planlægningsmæssig begrundelse	35
2.4.3. Planklagenævnets vurdering	36
2.5. Manglende redegørelse for dispensation fra fredning.....	36
2.5.1. Klagen	36
2.5.2. Generelt om redegørelse for tilladelser fra andre myndigheder.	37
2.5.3. Planklagenævnets vurdering	37
2.6. Beslutningsgrundlaget for planerne	37

2.6.1. Klagen	37
2.6.2. Generelt om materiale til byrådsmedlemmerne	38
2.6.3. Planklagenævnets vurdering vedrørende materialet til de politiske beslutningstagere	39
2.6.4. Planklagenævnets vurdering vedrørende dispensation fra fredningen.....	39
2.7. Kommuneplantillæg nr. 18.....	39
2.7.1. Klage over ophævet kommuneplantillæg.....	39
2.7.2. Klagen	40
2.7.3. Generelt om udlæg af arealer til byzone	40
2.7.4. Tilladelse fra Erhvervsministeren til at fravige planlovens byvækstregler	41
2.7.5. Planklagenævnets vurdering	41
3. Afsluttende bemærkninger	43
4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen	43

1. Sagens oplysninger

1.1. Området og planerne

Området

Sagen vedrører [lokalplan nr. 105, et erhvervsområde til DSB-værksted ved Mogenstrup](#) og [kommuneplantillæg nr. 18](#) til kommuneplan 2017-29 for Næstved Kommune.¹ Formålet med planerne er at give mulighed for opførelse af bygninger og anlæg i forbindelse med etablering af et nyt værksted for ellokomotiver og vogne.

Planområdet er ca. 71,6 ha og ligger i det åbne land på et areal mellem Præstø Landevej og jernbanen. Mod syd afgrænses området af jernbanen og mod øst af Fladsågårdsvej. Området kan ses af bilag 1.

Umiddelbart nord for planområdet ligger et skovareal på den fredede Mogenstrup Ås og Fårebakkerne.

Størstedelen af planområdet udgøres i dag af opdyrket landbrugsjord. Mindre arealer udgøres af vejareal eller fremstår med beplantning og naturpræg. I områdets vestlige del findes to ældre bevaringsværdige bygninger.

I planområdet findes et beskyttet vandhul, jf. naturbeskyttelseslovens § 3. I den centrale del af planområdet findes endvidere det § 3-beskyttede vandløb Taares Bæk, og i den østlige del af planområdet det § 3-beskyttede vandløb Fladså.

I lokalplanområdets nordvestlige hjørne findes et mindre areal med fredskovspligt.

Lokalplan nr. 105, et erhvervsområde til DSB-værksted ved Mogenstrup

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at alle eksisterende bygninger inden for lokalplanområdet forventes nedrevet for at realisere projektet.

Det fremgår endvidere af lokalplanens redegørelse, at lokalplanområdet skal vejbetjenes fra Fladsågårdsvej.

Af lokalplanens redegørelse, side 16, fremgår endvidere følgende:

*I forbindelse med planlægningen og den kommende udbygning af området har Næstved Kommune udarbejdet en miljøvurdering af planforslagene og Miljøstyrelsen har udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering af projektet.
[...]*

Projektet er anmeldt af bygherre med henblik på at der udføres en frivillig miljøkonsekvensvurdering (VVM) iht. miljøvurderingslovens § 18 stk. 2. Miljøstyrelsen er myndighed iht. samordningsbekendtgørelsens § 32, når

---

¹ Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>.

staten er bygherre. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er myndighed for ændringer på hovedsporet.

Der er derfor gennemført miljøkonsekvensvurdering af projektet, hvor Miljøstyrelsen er myndighed. Miljøkonsekvensrapporten foreligger som selvstændigt dokument og er offentliggjort af Miljøstyrelsen.

Af lokalplanens redegørelse, side 17, fremgår følgende vedrørende tilladelser fra andre myndigheder:

Der må - uanset lokalplanens bestemmelser - ikke ske ændringer i tilstanden for arealfredning af Mogenstrup Ås. En ændring vil kræve tilladelse fra Fredningsnævnet.

Af lokalplanens formålsbestemmelse i § 1 fremgår, at lokalplanens formål bl.a. er at udlægge lokalplanens område til erhvervsformål.

Af lokalplanens anvendelsesbestemmelse i § 3 fremgår bl.a., at lokalplanområdet kun må anvendes til erhvervsformål i form af bebyggelse og anlæg til DSB værkstedsfaciliteter med tilhørende funktioner.

Kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-29

Lokalplanen var ikke i overensstemmelse med kommuneplan 2017-29. Kommunen vedtog derfor samtidig med vedtagelsen af lokalplan nr. 105 kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-29.

Det fremgår af kommuneplantillægget, at tillægget udlægger et nyt rammeområde 2.2.E1 til erhvervsformål.

Området lå forud for vedtagelsen af lokalplanen og kommuneplantillægget i landzone, og området var ikke omfattet af et rammeområde i kommuneplanen.

Af rammebestemmelserne for det nye rammeområde 2.2.E1 fremgår bl.a., at området udlægges til erhvervsområde, og at området kun må anvendes til erhvervsformål i form af bebyggelse og anlæg til DSB værkstedsfaciliteter med tilhørende funktioner.

Det fremgår endvidere af rammebestemmelserne, at området udlægges til byzone.

Af kommuneplantillægget, side 3, fremgår bl.a. følgende vedrørende kommuneplantillæggets baggrund og formål:

[...]

Som led i elektrificeringen af jernbanenettet er DSB i gang med at etablere en række nye værksteder for eldrevne tog. De nye el-tog bidrager til den

grønne omstilling og forventes at sikre en mere miljørigtig og effektiv togdrift med højere rettidighed og understøttelse af den fremtidige passagervækst.

Til servicering, vedligehold og klargøring af togstammer, i form af lokomotiver og vogne, planlægger DSB at etablere et nyt værksted ved Mogenstrup syd for Næstved. Lokaliseringen ved Næstved er valgt, dels fordi der er tilstrækkelig banekapacitet på sporet nord og syd for byen og på Næstved station, og dels fordi Næstved udgør et fremtidigt knudepunkt for togtrafik.

[...]

Af kommuneplantillægget, side 4, fremgår endvidere følgende vedrørende Grønt Danmarkskort:

Hele planområdet er i kommuneplanen udpeget som del af et naturbeskyttelsesområde og dermed som en del af Grønt Danmarkskort. Arealet inden for rammeområde 2.2.E1 udtages af udpegningen.

Kommuneplan 2021

Næstved Kommune vedtog den 29. juni 2021 kommuneplan 2021 for Næstved Kommune.

Kommuneplanen blev offentliggjort den 2. juli 2021.

I forbindelse med vedtagelsen af kommuneplan 2021 blev kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-29 afløst.

Rammebestemmelserne for rammeområde 2.2.E1 er i kommuneplan 2021 videreført stort set uændrede fra kommuneplantillæg nr. 18 til kommuneplan 2017-2029.

Rammeområde 2.2.E1 er således også i kommuneplan 2021 udlagt til byzone.

Af kommuneplan 2021 fremgår følgende vedrørende erhvervsrummelighed:

Der er et stort udbud af forskellige typer erhvervsområder fordelt over hele kommunen med de største erhvervsområder i kanten af Næstved By, hvor også de fleste ledige erhvervsarealer findes. Erhvervsrummeligheden er tilpasset forventningerne i den 12-årige planperiode både på baggrund af den faktiske udvikling og på baggrund af forespørgsler i perioden siden sidste kommuneplan.

Rummelighed findes både i lokalplanlagte områder og især i områder, der er udlagt i kommuneplanen men endnu ikke lokalplanlagte til specifikke typer af virksomheder. Områder med erhvervsrummelighed ligger i den nordøstlige del af Næstved og til dels i den sydlige del samt i Fuglebjerg,

Brøderup/Tappernøje og Herlufmagle/Gelsted. På baggrund af de foregående års forbrug af erhvervsjord sammenholdt med den eksisterende rummelighed vurderes det, at der kan være brug for yderligere areal i 12-årsperioden fra 2021-2032. Det gælder især velegnede områder til virksomheder med et stort arealforbrug, og som ikke kan indpasses nær boliger og anden følsom anvendelse. Der er derfor i Kommuneplan 2021 udlagt et yderligere erhvervsareal i den sydlige del af Næstved By til denne type virksomheder. Ofte efterspørger virksomhederne god adgang til det overodende vejnet samt synlighed, hvilket de nye arealer tilbyder. Ligeså er der en stigende grad af virksomheder med et arealbehov på ca. 5 ha eller mere.

Behovsopgørelse for erhvervsområder i forbindelse med kommuneplan 2021

Planklagenævnet har i forbindelse med sagens behandling spurgt kommunen, om der i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplan 2021 blev udarbejdet en rummelighedsopgørelse for erhvervsområder, og bedt kommunen fremsende opgørelsen.

Kommunen fremsendte på baggrund af forespørgslen et notat med titlen *Kommuneplan 2021 – Behovsopgørelse for erhvervsområder.*

Af notatet fremgår følgende:

I forbindelse med udarbejdelsen af forslag til Kommuneplan 2021, er erhvervsområderne i Kommuneplan 2017 blevet evalueret i forhold til graden af udnyttelse og restrummelighed.

Der var i Kommuneplan 2017 samlet udlagt 769 hektar til erhvervsområder.

Det er samtidig vurderet bl.a. på baggrund af erfaringer fra den tværgående erhvervsservice og fra kommunens grundsalg, hvor i kommunen der særligt er efterspørgsel, og hvilken type erhvervsgrunde, der efterspørges. Vi har på den måde et bedre grundlag for at vurdere efterspørgslen både i forhold til geografi, ønsket størrelse på arealer og andre beliggenhedsfaktorer.

I forhold til "kontor- og serviceerhverv" har vi formodentlig for store arealer alt i alt, hvorimod vi med stor sandsynlighed mangler arealer til tungere produktionsvirksomheder og/eller virksomheder med stort arealkrav. I den forløbne periode har vi faktisk haft flere henvendelser fra virksomheder, der ønskede et areal på 5 – 10 ha. Det er ganske svært at finde, omend vi har nogle områder som trekanten ved Ring Syd øst for "Stenstrup Industri" og Øverup Krog. Disse er dog endnu ikke lokalplanlagte, og det er et problem, når tidshorisonten hedder 1 – 1½ år (lokalplanproces m.m.) og vi ligger i konkurrence med en række andre kommuner.

Nogle erhvervsområder indeholder mange boliger samt erhverv, der er forenelige med følsom anvendelse i nærheden. Her kan det give mening at konvertere til "blandet bolig- og erhvervsområde". Hvordan disse kan indgå i regnestykket vedrørende udlæg til 12-årsperioden må vurderes.

Ændringer i erhvervsudlæg

På den baggrund vurderes det ikke at der er behov for at ændre erhvervsudlæggene i landområderne herunder de fire udviklingscentre (Fuglebjerg, Fensmark, Glumsø og Brøderup-Tappernøje). Forespørgsler kunne tale for, at der i 12-årsperioden kunne være brug for et lidt større areal i Fuglebjerg, men ved revision af Kommuneplan 2021 kan der ikke peges på relevante arealer, hvor lodsejerne også er interesserede i denne form for udlæg.

I Næstved By vurderes, at der er rigeligt areal til kontor- og serviceerhverv, og arealer til værksteder og lettere fremstillingsvirksomhed, der kan integreres med andre byformål. Nogle få af disse arealer foreslås derfor konverteret til blandet bolig og erhverv (Skellet/Præstemarken samt den ydre del af Ringstedgade, husnummer 207 – 235). Ved Havnegade og Toldbodgade foreslås erhvervsområde omdannet til centerformål som et vigtigt første skridt i omdannelsen af de bynære havnearealer. Heltidig, lovlig anvendelse kan fortsætte. På samme måde foreslås arealer mellem Vestre Kaj og Fabriksvej udlagt til boligområde herunder til mulighed for forskellige by-relaterede funktioner.

Det er administrationens vurdering, at der i planperioden på 12 år kan blive behov for yderligere arealer til tungere produktionsvirksomhed / industri, der ikke lader sig integrere med andre byfunktioner.

Den overordnede vurdering af restrummeligheden i de eksisterende arealudlæg sammenholdt med en vurdering af de fremtidige behov betyder, at det ikke foreslås at udlægge nye arealer til erhverv ved revision af Kommuneplan 2021 udover et mindre område på 5 ha til tung industri ved Ring Syd/Stenstrup Mose.

1.2. Klagerne og bemærkningerne hertil

I sagen indgår følgende materiale fra nogle beboere uden for planområdet: Klagen af 27. september 2020.²

Klagerne har også klaget over vedtagelsen af lokalplanen. Klagerne er blevet oplyst om, at der skal indgives separat klage, såfremt de også ønsker at klage over denne afgørelse. Planklagenævnet har dags dato ikke modtaget en klage over afgørelsen.

---

² Planklagenævnets sagsnr. 20/11698, klagenummer. 1014412.

I sagen indgår følgende materiale fra en anden beboer uden for planområdet: Klagen af 21. september 2020.³

I sagen indgår følgende materiale fra en gruppe borgere uden for planområdet: Klagen af 22. september 2020, samt yderligere bemærkninger af 8. december 2020, 2. juli 2021 og den 9. december 2021.⁴

Begge de ovenstående klager har også klaget over vedtagelsen af kommuneplantillægget. Klagerne er blevet oplyst om, at der skal indgives separat klage, såfremt de også ønsker at klage over denne afgørelse. Planklagenævnet har dags dato ikke modtaget en klage over afgørelsen.

I sagen indgår følgende materiale fra Danmarks Naturfredningsforening, Næstved: Klagerne af 27. september 2020 og 8. november 2020.⁵

Kommunen er kommet med bemærkninger til klagerne den 16. oktober 2020, den 29. oktober 2020, den 16. november 2020, den 1. juni 2021 og den 17. december 2021.

Planklagenævnet modtog klagerne fra kommunen den 19. oktober 2020, den 29. oktober 2020 og den 16. november 2020.

Planklagenævnet foretog den 18. maj 2021 en høring af kommunen, hvor kommunen blev bedt besvare en række spørgsmål, der relaterer sig til påvirkningen af bilag IV-arterne springfrø og stor vandsalamander. Kommunen svarede på denne høring den 1. juni 2021.

Klagerne og bemærkningerne er i deres helhed indgået i sagsbehandlingen. De enkelte klagepunkter er kort gengivet nedenfor under afsnit 2.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Generelt om kompetence og prøvelse

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.⁶

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætninger.

---

³ Planklagenævnets sagsnr. 20/11708, klagenummer.1014148.

⁴ Planklagenævnets sagsnr. 20/12277, klagenummer 1014205.

⁵ Planklagenævnets sagsnr. 20/12282, klagenummer 1014415 og sagsnr. 20/13054, klagenummer 1016183.

⁶ Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

2.1.2. Forhold, som ikke behandles

Dispensation fra naturbeskyttelsesloven

Det er i klagesagen gjort gældende, at betingelserne i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, for at gøre undtagelse fra en § 3-beskyttelse ikke er opfyldt.

Dette vedrører ikke retlige spørgsmål efter planloven, og Planklagenævnet har derfor ikke kompetence til at behandle dette spørgsmål.

Fejl i orientering om vedtagelsen af planerne

Klagerne henviser til, at der i det brev, der blev sendt ud med orientering om den endelige vedtagelse af lokalplanen, stod lokalplan nr. 108, et sted i brevet.

Klagerne anfører, at der klages over forvirringen omkring lokalplannumre. Kommunen har i forbindelse med klagesagen oplyst, at der var tale om en tastefejl i brevet.

Planklagenævnet finder ikke, at fejlen i orienteringsbrevet vedrører afgørelsen eller er et spørgsmål, der har betydning for lokalplanens eller kommuneplantillæggets gyldighed, og nævnet afviser derfor, at tage stilling til dette klagepunkt.

2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (flagermus, markfirben, springfrø og stor vandsalamander)

2.2.1. Klagen

Klagerne henviser til, at det fremgår af lokalplanen og det ikke-tekniske resumé af miljørapporten, at der i lokalplanområdet er registreret flere arter af flagermus, herunder den sjældne art bredøret flagermus. Klagerne anfører, at det må anses for overvejende sandsynligt, at lokalplanområdet udgør et yngle- eller rasteområde for bredøret flagermus, og at der er en reel risiko for, at disse områder vil blive ødelagt eller beskadiget som følge af fældning af træer eller nedrivning af bygninger.

Lokalplanforslaget burde derfor ifølge klagerne ikke have været vedtaget, jf. § 7, stk. 2, i planhabitatbekendtgørelsen, før dette forhold var undersøgt nærmere.

Klagerne anfører endvidere, at det forekommer selvmodsigende, når det i resuméet af miljørapporten er angivet, at påvirkningen vurderes at være moderat, når det samtidig er anført, at træer og bygninger først efterfølgende skal undersøges nærmere for flagermus, og det heller ikke er undersøgt, om der er andre egnede habitater i umiddelbar nærhed. Den manglende undersøgelse af påvirkningen understreges af, at der ikke er nævnt mulige afværgeforanstaltninger.

Klagerne finder således, at vurderingen bygger på et forkert eller i hvert fald utilstrækkeligt oplyst grundlag.

Klagerne anfører endvidere, at de ikke finder, at projektet overholder habitatdirektivets bestemmelser, der indebærer, at en plan eller et projekt ikke kan gennemføres, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter eller ødelægge bilag IV-plantearter.

Klagerne anfører, at der inden for planområdet findes mange af disse beskyttede naturtyper og hertil knyttede truede og beskyttede arter.

Klagerne anfører bl.a., at der er skovmosen, hvor der vokser den beskyttede orkidé, ægbladet fliglæbe, og at der er et § 3-vandhul, hvor der er registreret springfrø og stor vandsalamander.

Endvidere anfører klagerne, at der er læhegn, der erfaringsmæssigt fungerer som ledelinjer for flagermus under deres fødesøgning.

Endelig anfører klagerne, at der er registreret markfirben på overdrevet ved Fårebakkerne.

Klagerne anfører, at det ifølge habitatdirektivet skal fremgå af en lokalplan, at den uden enhver tænkelig tvivl ikke vil medføre negativ påvirkning af arter beskyttet af direktivet. Nødvendige afværgeforanstaltninger skal således sikres gennem lokalplanen, i modsat fald er der tale om retlige mangler. I miljøvurderingen foreslås visse afværgeforanstaltninger, men disse er kun anbefalinger, og afværgeforanstaltningerne er således ikke sikret.

Klagerne anfører endvidere, at miljøkonsekvensrapporten for og § 25-tilladelsen til projektet er uden betydning for sagen, allerede fordi, de ikke forelå, da kommunen vedtog lokalplanen og kommuneplantillægget. De har derfor ikke indgået i sagerne og kan ikke reparere de mangelfulde undersøgelser og vurderinger, der forelå på vedtagelsestidspunktet, miljøvurderingslovens § 1, stk. 2.

Klagerne anfører endvidere, at Miljøstyrelsens § 25-tilladelse er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og derfor ikke kan anses for endelig.

2.2.2. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med planvedtagelser

Der er i habitatdirektivet⁷ fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både

---

⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Alle arter af flagermus, markfirben, springfrø og stor vandsalamander er opført i habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.⁸

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen.

Såfremt planerne kan beskadige eller ødelægge et yngle- eller rasteområde vil vedtagelse af planerne forudsætte en dispensation, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 8. Det vil bl.a. forudsætte, at der indhentes en udtalelse fra indenrigs- og boligministeren og fra Miljøstyrelsen.

Økologisk funktionalitet

Det fremgår af vejledningen til habitatbekendtgørelsen, at yngle- eller rasteområder kan bestå af flere lokaliteter, der tjener som levesteder for den samme bestand. En bredere økologisk forståelse af yngle- og rasteområder giver mulighed for en mere fleksibel tilgang i områder med især mere udbredte bilag IV-arter.⁹

Forudsætningen er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Nogle arter er organiseret i delbestande, som står i forbindelse med hinanden gennem udvandring og indvandring, og som benytter et netværk af levesteder over tid og rum (eksempelvis padde og flagermus). Netværket kan ses som et samlet yngle- eller rasteområde for samlingen af delbestande, som står i forbindelse med hinanden. De enkelte lokaliteter har hver især betydning for bestanden. Nogle vil ofte have mere betydning end andre. En skade på et levested et sted i netværket kan muligvis afværges ved at fremme kvaliteten eller udstrækningen af levestederne andetsteds i netværket.

Habitatdirektivet er også implementeret i dansk ret ved naturbeskyttelseslovens § 29 a, som blev vedtaget i 2009. Af forarbejderne til denne bestemmelse fremgår bl.a. følgende:

---

⁸ Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁹ Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.7.1.4.

Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved at opretholde den samlede økologiske funktionalitet i et område for en bestand af en art, anses direktivkravet for opfyldt. Opretholdelse af den økologiske funktionalitet betyder, at det vil være muligt inden for rammerne af direktivet at nedlægge/beskadige en lokalitet, hvis dette modsvares af forbedringer et andet sted i samme økologiske netværk.

[...]

Formålet med forbuddet er at bidrage til at sikre arternes eller bestandenes bevaringsstatus i overensstemmelse med direktivets formål. Forbuddet kan således betragtes som overholdt, hvis yngle- eller rasteområder og bestande opretholdes på samme niveau som hidtil, og den økologiske funktionalitet af områderne opretholdes. Der er ikke en direkte forpligtelse til effektivt at forbedre bevaringsstatus.

Afværgeforanstaltninger

En skade på et levested et sted i netværket kan muligvis afværges ved at fremme kvaliteten eller udstrækningen af levestederne andetsteds i netværket. De foranstaltninger, der iværksættes for at opretholde den økologiske funktionalitet, betegnes samlet som "afværgeforanstaltninger". De afværger, at yngle- eller rasteområder samlet set beskadiges eller ødelægges. Afværgeforanstaltninger må ikke forveksles med kompenserende foranstaltninger.

Hvis der i forbindelse med et projekt gennemføres foranstaltninger, som sikrer den fortsatte økologiske funktionalitet i et økologisk netværk, vil dette således ikke være i strid med habitatdirektivets artikel 12.¹⁰ Det fremgår desuden af EU-Kommissionens vejledning om beskyttede dyrearter, at hvis yngle- eller rasteområderne forbliver på samme størrelse (eller større) og bibeholder den samme kvalitet (eller bedre), vil der ikke ske en forringelse af funktionaliteten, kvaliteten eller integriteten af områderne.¹¹

Det kan således eksempelvis efter en konkret vurdering accepteres at nedlægge et vandhul, hvis der inden for bestandens netværk etableres et eller flere nye vandhuller eller andre naturtyper, som samlet set sikrer, at den økologiske funktionalitet af den lokale bestands yngle- og rasteområde opretholdes på samme niveau som før nedlæggelsen af vandhullet. Det kan i

---

¹⁰ Se hertil [EU-Kommissionens vejledning om streng beskyttelse af dyrearter af fællesskabsbetydning i henhold til habitatdirektivet](#) af 12. oktober 2021, kapitel 2.3.4.d), pkt. 67.

¹¹ Kapitel 2.3.4.d), pkt. 68.

mange tilfælde også være muligt at forbedre kvaliteten af et nuværende yngle- eller rasteområde, f.eks. ved at rense et "dårligt" vandhul op, fjerne vegetation, der skygger vandfladen, udlægge mere dødt ved, forbedre ledelinjer m.m.¹²

Afværgeforanstaltninger er velegnede for arter, som er hurtige til at kolonisere nye lokaliteter inden for netværket, og hvor nye egnede levesteder vil kunne skabes over en kortere tidsperiode. Nye vandhuller kan graves til f.eks. padder. Det er straks vanskeligere for andre arter. Det kan således være vanskeligt at opretholde netværket, hvis der forsvinder lokaliteter med lang kontinuitet eller særlige fysiske og kemiske forhold, som ikke umiddelbart kan genskabes. Dette gælder eksempelvis et gammelt egetræ med hulheder og de rigtige mikroklimatiske forhold til gavn for flagermus.

Det fremgår af habitatvejledningen, at man generelt først bør søge at tilpasse et projekt eller en plan, så man i videst muligt omfang undgår at skade den økologiske funktionalitet, før man tyr til at afværge skader gennem afværgeforanstaltninger. Det kan f.eks. dreje sig om, at man justerer et vejtracés forløb så meget som overhovedet muligt under hensyntagen til andre interesser, før man indbygger afværgeforanstaltninger.¹³

Sikkerhed for, at afværgeforanstaltninger virker

Der skal være en høj grad af sikkerhed for, at afværgeforanstaltninger virker i tilstrækkeligt omfang, hvis myndigheden vælger at anvende disse.¹⁴ Hvis myndigheden har et godt kendskab til arternes forekomst, er det muligt ret præcist at lave afværgeforanstaltninger, så den økologiske funktionalitet af yngle- og rasteområdet opretholdes på mindst samme niveau som før aktivitetens udførelse. Er der tale om et svagere grundlag og der dermed er større usikkerhed om, hvorvidt der beskadiges eller ødelægges yngle- og rasteområder, kan der indbygges større sikkerhed i form af flere afværgeforanstaltninger. Herved kan man få vished for, at en aktivitet selv i værste fald ikke vil skade den økologiske funktionalitet, selvom man ikke er sikker på skadens faktiske størrelse. I den sammenhæng kan artens bevaringsstatus have betydning for omfang af afværgeforanstaltninger. Er der f.eks. tale om en sjælden art, kan der være større krav til sikkerhed for effekten heraf.

I EU-Kommissionens vejledning henvises desuden til forsigtighedsprincippet, og det fremgår, at vurderingen af sandsynligheden for succes skal foretages på baggrund af objektive oplysninger og i lyset af de karakteristika og specifikke miljømæssige forhold i området.¹⁵ Der må ikke være tvivl om den

---

¹² Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.7.1.4.

¹³ Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.5.

¹⁴ Habitatvejledning, afsnit 9.7.1.5.

¹⁵ Pkt. 69.

økologiske funktionalitet af afværgeforanstaltningerne.¹⁶

Det fremgår af habitatvejledningen, at i de situationer, hvor vedtagelsen af en plan forudsætter, at det projekt, som udløser planerne, suppleres med afværgeforanstaltninger, er det en forudsætning for planernes vedtagelse, at det fremgår af redegørelsen, hvilke afværgeforanstaltninger, der er integreret i projektet, og at de modvirker skader på yngle- og rasteområder.¹⁷

Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal foretages en nærmere undersøgelse af, om et område er et naturligt udbredelsesområde for en beskyttet art efter habitatdirektivets bilag IV, er ikke reguleret. Spørgsmålet om, i hvilket omfang en myndighed generelt er forpligtet til at foretage konkrete undersøgelser af bilag IV-arters forekomst og omfanget af disse, er heller ikke reguleret.

En eventuel undersøgelsespligt og det potentielle omfang af denne, afhænger således af lovgivningen om bilag IV-arter og de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet (undersøgelsesprincippet), som kommunen skal påse overholdt. Kravene til forvaltningens sagsoplysning angår tilvejebringelsen af et fyldestgørende grundlag for afgørelsen. Kravene til oplysning af faktum kan ikke præciseres generelt og er i vid udstrækning af skønsmæssig karakter.

I sager om vurdering af bilag IV-arter kan der foretages en indledende vurdering (en slags "screening") af, om de konkrete aktiviteter, en plan giver mulighed for, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder. Dette kan ske ud fra en faglig viden om arternes overordnede fordeling, levevis og levesteder. I de situationer, hvor den indledende vurdering viser, at bilag IV-arter kan påvirkes, skal kommunen belyse sagen nærmere for at vurdere, om yngle- og rasteområder bliver beskadiget eller ødelagt eller forskellige livsstadier af bilag IV-planter bliver ødelagt.¹⁸

Det antages desuden, at jo mere udbredte arterne er, desto større er sandsynligheden for, at der skal tages højde for dem i forbindelse med bl.a. planer. Det drejer sig f.eks. om spidssnudet frø, stor vandsalamander, flere arter af flagermus og odder.¹⁹

Der kan ikke fastlægges entydige kriterier for omfanget og karakteren af

---

¹⁶ Det fremgår generelt af EU-Kommissionens vejledning, at "*det skal naturligvis klart påvises, at sådanne foranstaltninger effektivt medvirker til at opretholde eller forbedre den økologiske funktionalitet for de pågældende arter.*"

¹⁷ Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.5.

¹⁸ Habitatvejledningen, afsnit 9.6.3.

¹⁹ Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.

de oplysninger, der er nødvendige. Det afhænger af den konkrete situation. Der kan bl.a. i tilfælde af ældre oplysninger være behov for at vurdere, om oplysningerne skal opdateres for at afgøre, om arten rent faktisk fortsat forekommer i de berørte områder. Der kan ikke fastsættes præcise kriterier for, hvornår oplysninger er for gamle, da arterne er meget forskellige, ligesom den naturlige udvikling (f.eks. tilgroning) af et område kan have betydning for, om en art er til stede.²⁰

Tidspunktet for vurderingen af bilag IV-arter

Hensynet til beskyttede arter bør inddrages så tidligt som muligt i beslutningsprocessen, hvor der ansøges om en tilladelse eller lign. eller udarbejdes en plan. Derved vil der i god tid kunne tilvejebringes de nødvendige oplysninger, så evt. konflikter mellem artsbeskyttelsen og en plan kan afværges. Der kan være situationer, hvor den meget konkrete håndtering af bilag IV-arterne kan være vanskelig at vurdere i f.eks. en overordnet planlægning, der skal følges op af efterfølgende konkret sagsbehandling eller detailplanlægning. Kravet om at vurdere påvirkningen af bilag IV-arter gælder også for disse typer af sager, men det kan være nødvendigt at udskyde den endelige stillingtagen. En helt afgørende forudsætning for at kunne udskyde endelig stillingtagen i disse sager er, at det ikke i selve planlægningsfasen er muligt at vurdere de helt konkrete påvirkningsfaktorer. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der kan gå lang tid mellem plan og realisering, og at de konkrete forhold kan have ændret sig på tilladelsestidspunktet i forhold til planlægningstidspunktet.²¹

Kravet om at foretage bilag IV-vurderingen så tidligt som muligt i forbindelse med en miljøvurdering af en plan skal også ses i lyset af, at formålet med en miljøvurdering netop er at sikre, at integrationen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelse af planen og dermed på et så tidligt tidspunkt, at det er muligt at inddrage (kendte/sandsynlige) miljømæssige aspekter i planens udformning. Dette afhænger dog af planens detaljeringsgrad.

I sager, hvor der gennemføres en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt (VVM), kan det være hensigtsmæssigt, at den mere detaljerede vurdering og fastsættelse af vilkår om f.eks. specifikke afværgeforanstaltninger sker ved meddelelsen af § 25-tilladelsen.

2.2.3. Lokalplanens redegørelse vedrørende bilag IV-arter

Af redegørelsen i lokalplan nr. 105, fremgår følgende vedrørende beskyttede arter:

Nogle dyr og planter er beskyttet af habitatbekendtgørelsen nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale

---

²⁰ Habitatvejledningen, afsnit 9.6.5.

²¹ Habitatvejledningen, afsnit 9.6.1.

naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter de såkaldte bilag IV-arter. Planforslaget kan ikke vedtages, hvis gennemførelsen af planen kan medvirke til beskadigelse eller ødelæggelse yngle eller rasteområder for de dyrearter, eller ødelæggelse de plantearter, der er listet i bekendtgørelsens bilag IV.

Størstedelen af området udgøres af markflader og indgår i intensiv landbrugsdrift. I området er der dog flere mindre biotoper i form af skov, hegn, vandløb og vandhuller, samt ældre bygninger som kunne udgøre levesteder for beskyttede arter.

I forbindelse med planlægning af området og udarbejdelse af miljøvurdering er der foretaget feltundersøgelser i området og der er fundet arterne springfrø og stor vandsalamander i den beskyttede sø. Ved Fårebakkerne nord for planområdet er der fundet arten markfirben.

Planområdet udgør med stor sandsynlighed habitat for flere arter af flagermus og ved feltundersøgelserne er der lyttet efter flagermus 3 aftener. Her blev registreret dværgflagermus og sydflagermus. I Skovmosen er der endvidere fundet en større bestand af orkidéen ægbladet fliglæbe.

Den beskyttede sø i området friholdes for indgreb og vil blive opretholdt uforandret. I anlægsfasen er der mulighed for at opsætte paddehegn, der kan sikre populationen i søen. Ved rydning af en del af Skovmosen gælder artfredningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4, hvor det bestemmes at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november til 31. august. Miljøstyrelsen kan jf. § 9 i særlige tilfælde dispensere (på vilkår) fra bestemmelserne i §§ 6 og 7. Sammenholdt med beskyttelse af flagermusenes yngle- og dvaletid vil det således kun være muligt at rydde skov i månederne september-oktober.

Ved nedlæggelse af habitat i Skovmosen for den fredede orkidé ægbladet fliglæbe fremgår det af artsfredningsbekendtgørelsens § 14, at der er forbud mod, at orkidéer, som er fredede plantearter, beskadiges eller fjernes fra deres voksested. En dispensation til at fjerne/flytte de fredede ægbladet fliglæbe skal søges hos Miljøstyrelsen.

For nedlæggelse af habitat i Skovmosen gælder, at der i skovlovens § 28 er en supplerende bestemmelse om beskyttelse af søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev, der hører til fredskov, og som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, fordi de er mindre end de fastsatte størrelsesgrænser. Beskyttelsen medfører, at sådanne naturtyper ikke må dyrkes, afvandes, tilplantes eller på anden måde ændres. Samme beskyttelse gælder for vandløb, som ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøstyrelsen administrerer dispensationsbeføjelsen til Skovlovens § 28 og fører tilsynet med disse småbiotoper.

Det er Næstved Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes at den økologiske funktionalitet for de registrerede arter i området kan opretholdes.

2.2.4. Miljøvurderingen af lokalplanen og kommuneplantillægget

Af den tilhørende miljørapport til lokalplanen og kommuneplantillægget, fremgår af det ikke-tekniske resumé, afsnit 2.3, følgende vedrørende natur og biodiversitet:

Ved etablering af erhvervsområdet vil lokalplanområdet ændres bl.a. ved etablering af værkstedsbebyggelse, ranger- og opstillingsspor, samt vejanlæg. Påvirkning af naturværdier er primært relateret til anlægsfasen.

Ved udbygning af området forventes et mindre areal med fredskov ryddet, hvilket vurderes at have en moderat påvirkning. Rydning af fredskov forudsætter tilladelse fra Naturstyrelsen iht. til skovloven, som forventes at stille krav om etablering af erstatningsskov.

Ligeledes forudsættes en delstrækning af det §3-beskyttede vandløb Taares Bæk rørlagt, hvilket kræver tilladelse fra Næstved Kommune iht. naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven. Rørlægningen vil såvel i anlægs- som driftsfasen medføre en lille påvirkning af Taares Bæk og dens fauna.

Der er registreret springfrø og stor vandsalamander i et §3 beskyttet vandhul i planområdet, og der er registreret markfirben på overdrevet ved Fårebakkerne mod nord. For at afværge en påvirkning af arterne, etableres et midlertidigt paddehegn i driftsfasen, og der etableres ligeledes inden anlæg to nye paddevandhuller og en mindre løvskovsbeplantning. Herved vurderes den økologiske funktionalitet for springfrø, stor vandsalamander og markfirben at kunne opretholdes.

Der er registreret flere arter af flagermus inden for lokalplanområdet, herunder den sjældne art bredøret flagermus. I forbindelse med udbygning af området fældes potentielt egnede flagermustræer, og kondemnerede mindre egnede bygninger forudsættes nedrevet. For at forebygge en påvirkning af flagermus, vil 10 træer blive ringskåret i området for på sigt at erstatte eventuelle fældede flagermustræer. Ligeledes vil træer blive fældet, og bygninger nedrevet uden for flagermusenes yngle- og dvaleperiode. Det vurderes hermed for alle arterne af flagermus, at planlægningen ikke vil påvirke arternes økologiske funktionalitet.

Der er konstateret forekomster af orkidéen ægbladet fliglæbe i Skovmosen.

*Forekomsten og levestedet forventes delvist ryddet ifm. udbygning af området, hvilket kræver tilladelse fra Miljøstyrelsen som forventes at stille krav om flytning af orkideerne til et andet egnet habitat. Da denne type orkideer ikke er truet i Danmark, vurderes påvirkningen at være lille.
[...]*

Af det ikke tekniske resumé, afsnit 2.6, fremgår bl.a. følgende vedrørende afværgeforanstaltninger:

I miljørapporten foreslås følgende afværgeforanstaltninger i forbindelse med planforslagene:

[...]

- Der bør opsættes paddehegn i anlægsfasen for at sikre, at bilag IV-arter fra vandhullet indenfor planområdet ikke forsøger at vandre fra vandhullet gennem byggepladsen til skovområder mod nord, og for at sikre at markfirben ikke vandrer ind i området.*
- Det foreslås at anlægge nye paddesøer for arterne springfrø og stor vandsalamander i nærhed til løvskov eller blandingsskov.*
- Der kan ske ringskæring af et antal træer i fredskovsområdet så disse på sigt kan udvikle sig til flagermusegnede træer.*

[...]

De forslag til afværgeforanstaltninger, der er anført i miljørapporten til at mindske eller undgå de analyserede miljøpåvirkninger, er ikke bindende. I den efterfølgende VVM-tilladelse for projektet vil der blive opstillet konkrete vilkår for etablering og drift.

Af miljørapporten, afsnit 7.3.1, om naturlokaliteter fremgår bl.a. følgende vedrørende søer og vandhuller:

Vandhullet på marken mellem Fladså og Taaresbæk er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Vandhullet ligger i en lille vildtremise i en mindre grusbakke. Vandhullet er ikke tilgroet og har et større frit vandspejl og en dybde på omkring 1-1,5 m. I foråret kunne det konstateres, at her yngler springfrø, idet der blev fundet tre ægklumper fra springfrø i vandhullet. Ved senere genbesøg kunne der ikke fanges haletudser, men til gengæld blev en larve af stor vandsalamander fanget. Vandhullet er derfor ynglelokalitet for to specifikke bilag IV-arter. Desuden blev der set grøn frø. Alle padder er fredede jævnfør artsfredningsbekendtgørelsen.

Af miljørapporten, afsnit 7.3.2, fremgår følgende vedrørende beskyttede arter:

De nye feltundersøgelser gennemført i perioden marts-september 2019 fokuserede i særlig grad på eftersøgning af arter anført på habitatdirektivets bilag IV (såkaldte bilag IV-arter) og andre beskyttede arter, samt disses arters levesteder (yngle- og rasteområder).

Springfrø, *Rana dalmatina*

Bilag IV arten springfrø er konstateret i §3 vandhul i planområdet. Der blev dog kun observeret tre ægklumper i vandhullet ved besigtigelse, og ingen haletudser kunne fanges ved det senere besøg. Vandhullet ligger ligeledes meget isoleret og vurderes derfor ikke at udgøre en kernelokalitet for områdets bestand af springfrø, men mere en satellitlokalitet. Springfrøen raster forventeligt i de omkringliggende arealer med løv- eller blandingskov inden for en radius af 100- 500 meter, inklusive arealerne langs Fladså, fredskovsarealerne mod nord samt beplantningerne i forbindelse med Fladsågård.

Stor vandsalamander, *Triturus cristatus*

Bilag IV arten stor vandsalamander yngler i § 3 vandhullet indenfor planområdet. En larve af stor vandsalamander blev fanget ved besigtigelse i juli 2019.

Vandhullet ligger meget isoleret og vurderes derfor ikke at udgøre en kernelokalitet for områdets bestand af stor vandsalamander, men mere en satellitlokalitet. Stor vandsalamander raster forventeligt i omkringliggende løv- eller blandingskov eller ved nærliggende bygninger inden for en radius på 800 meter. Det vurderes, at stor vandsalamander kan benytte fredskovsarealerne mod nord eller beplantningerne, kælderskakte og andre egnede lokaliteter, som ligger i forbindelse med Fladsågård mod øst.

Markfirben, *Lacerta agilis*

Bilag IV arten markfirben, findes på overdrevet ved Fårebakkerne nord for planområdet, men er ikke fundet inden for planområdet.

Ved feltundersøgelserne blev der ikke fundet markfirben inden for planområdet. Der blev søgt særligt på den sydvendte side af markvejen og langs skel i den nordlige del af planområdet. Forholdene på Fårebakkerne er ideelle for markfirben og her er markfirbenet registreret af Næstved Kommune i 2012. Det må forventes at markfirbenet også kan forekomme nedenfor Fårebakkerne i planområdets nordlige del og evt. langs Fladså Løjed, dog vurderes disse arealer ikke at være yngle- eller rasteområder.

Flagermus

Alle arter af flagermus er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. I planområdets nordvestlige hjørne ved Skovmosen har Næstved Kommune i 2016 registreret 5 arter af flagermus (Miljøportalen 2019). [Et rådgivningsfirma] har i starten af september lyttet efter flagermus 3 aftener. Her blev blandt andet registreret dværgflagermus og sydflagermus. Det forventes at vandflagermus flyver langs Fladsåen, men de blev ikke fundet ved feltundersøgelserne. Tabel 7-1 viser de 5 arter af flagermus der er registreret indenfor planområdet.

Af miljørapportens tabel 7-1 fremgår, at der er registreret arterne bredøret flagermus, vandflagermus, dværgflagermus, brunflagermus og sydflagermus.

Af miljørapporten fremgår herefter følgende:

Ifølge Forvaltningsplan for flagermus (Naturstyrelsen, 2013) kan følgende arter af flagermus optræde inden for planområdet:

- *Vandflagermus*
- *Troldflagermus*
- *Dværgflagermus*
- *Brunflagermus*
- *Sydflagermus*
- *Skimmelflagermus*
- *Bredøret flagermus*
- *Langøret flagermus*

Planområdet og særligt Skovmosen udgør efter al sandsynlighed habitat for flere arter af flagermus, hvoraf alle på nær bredøret flagermus er almindelige. Bredøret flagermus er en sjælden art med begrænset udbredelse i Danmark (Naturstyrelsen, 2013).

Ved feltbesigtigelserne er der ikke registreret træer med hulheder eller spættehuller, som kan bruges som raste- eller yngleområde for flagermus. Men det kan dog ikke udelukkes, at arter af flagermus på trods af dette yngler og raster i træer Skovmosen.

Træ vegetationen i den øvrige del af projektområdet (ikke i Skovmosen) rummer meget gran og i læhegnene findes mest yngre træer. Disse trætyper (nåltræer og unge træer) er ikke så egnede for flagermus. Det virker derfor mindre sandsynligt, at træerne her fungerer som yngletræer for flagermus. Dog vurderes det, at læhegnene udgør ledelinjer for flagermus mellem skovområderne og til fødesøgningsområder ligesom engarealerne langs Fladsåen og brakmarken også udgør ledelinjer. Der står et par store popler i læhegnet, som kan rumme hulheder, der kan benyttes af flagermus

Særligt skimmel- og sydflagermus benytter bygninger til yngle og rasteområde. Inden for projektområdet findes to gamle faldefærdige ejendomme, hvor tagkonstruktionerne er helt eller delvist styrtet sammen. Bygningerne er meget åbne for vind og vejr og vurderes derfor ikke som særligt egnede for flagermus.

Af miljørapporten afsnit 7.3.2 fremgår, at der i skovmosen blev fundet ca. 20 individer af orkidéen ægbladet fliglæbe, som er fredet efter artsfredningsbekendtgørelsen.

Af miljørapporten, afsnit 7.4.2, fremgår endvidere bl.a. følgende vedrørende

beskyttede arter:

[...]

Padder og krybdyr (Bilag IV arter)

I anlægsfasen vil byggepladsen udgøre en barriere for individer af springfrø som vandrer på tværs af byggepladsen mellem vandhullet i projektområdet og skovområdet nord for projektområdet. Vandrende individer vil være sårbare overfor trafik på byggepladsen, og det overvejende sandsynligt, at nogle af dem vil omkomme i den forbindelse. Derfor bør der som afværgeforanstaltning etableres paddehegn. Hvis der opsættes paddehegn i anlægsfasen, vil det afværge den negative indvirkning og eventuelle rastende individer som har overvintret i skovområdet ledes til det eksisterende vandhul ved Fårebakkerne. På denne baggrund vurderes det at den økologiske funktionalitet for springfrø kan opretholdes i anlægsfasen.

I driftsfasen vil bebyggelse, spor og adgangsvejen fungere som en øget barriere for individer af springfrø som forsøger at vandre på tværs af planområdet eksempelvis fra skovområdet i nord til vandhullet eller omvendt. I driftsfasen vil vandhuller nord for planområdet fungere som yngre vandhuller for springfrø. Disse ynglesteder ligger nærmere skovområdet kan have en positiv virkning på bestanden af springfrø i området som bliver styrket og mere robust hvilket vil modvirke den potentielle negative påvirkning der er fra den øgede barriere.

Planområdet vil overgå fra at være intensivt dyrket landbrugsland til et græsareal. Arealet vil udgøre en mindre barriere i forhold til landbrugslandet som findes i dag. Ligeledes kan arealet afhængig af den fremtidige pleje i større eller mindre omfang blive fødesøgningsområde for springfrøen.

Samlet vurderes det at den økologiske funktionalitet for bestanden af springfrø vil blive opretholdt.

I anlægsfasen vil byggepladsen udgøre en barriere for individer af stor vandsalamander som vandrer på tværs af byggepladsen mellem vandhullet i projektområdet og skovområdet nord for projektområdet. Vandrende individer vil være sårbare overfor trafik på byggepladsen, og det overvejende sandsynligt, at nogle af dem vil omkomme i den forbindelse. Derfor bør der som afværgeforanstaltning etableres paddehegn. Hvis der opsættes paddehegn i anlægsfasen, vil det afværge den negative indvirkning og eventuelle rastende individer som har overvintret i skovområdet ledes til det eksisterende vandhul ved Fårebakkerne. På denne baggrund vurderes det at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander kan opretholdes i anlægsfasen.

I driftsfasen vil bebyggelse, spor og adgangsvejen på samme vis som for springfrø fungere som en øget barriere for individer af stor

vandsalamander som forsøger at vandre på tværs af planområdet. I driftsfasen vil vandhuller nord for planområdet fungere som yngre vandhuller for stor vandsalamander. Disse yngre steder ligger nærmere skovområdet kan have en positiv virkning på bestanden af stor vandsalamander i området, som bliver styrket og mere robust, hvilket vil modvirke den potentielle negative påvirkning der er fra den øgede barriere.

Planområdet vil overgå fra at være et intensivt dyrket landbrugsland til et græsareal. Arealet vil udgøre en mindre barriere i forhold til landbrugslandet som findes i dag.

Samlet vurderes det at den økologiske funktionalitet for bestanden af stor vandsalamander vil blive opretholdt.

I anlægsfasen kan markfirben blive påvirket af anlægsaktiviteter som kørsel, fældning af levende hegn og etablering af ny afskærmende beplantning syd for grusvejen. Da aktiviteterne foregår ved den sydlige grænse af markfirbenets levested, vurderes den økologiske funktionalitet for markfirben ikke at påvirkes og dermed kan opretholdes i anlægsfasen.

Stien syd for overdrevet som markfirben kan benytte til fødesøgning vil være omlagt og retableret i et andet forløb, således vil den forsat kunne benyttes til fødesøgning.

Hvor der før var en intensivt dyrket mark vil der fremover være et større baneterræn. Baneterræner er med deres tørre varme mikroklima, som tiltrækker insekter egnet levested for markfirben (Habitats, 2017). Værkstedets banearealer vil dermed øge de egnede levesteder for markfirben i området.

Det vurderes samlet at den økologiske funktionalitet for markfirben vil blive opretholdt.

Flagermus (Bilag IV art)

Der skal i forbindelse med anlægsarbejdet fældes en del af Skovmosen/fredskoven, flere læhegn, mindre træsamlinger og enkeltstående træer, som kan være egnede flagermustræer. Der er ved feltundersøgelserne samt ved søgning på naturdatabaser påvist tilstedeværelse af fem flagermus indenfor projektområdet. Heraf den sjældne art bredøret flagermus.

Bredøret flagermus benytter både huse og træer som yngre- og rastesteder. Det er relativt sjældent, at bredøret flagermus benytter hulheder eller tager ophold inde i huse. Den findes gerne under løs bark, revner eller sprækker i træer eller yderligt på bygninger bag træværk, skodder m.m. Vinterkvarteret findes typisk under jorden i kældre, huler mm. Formegentlig overvintrer arten også i træer og huse. Planområdet

rummer egnede levesteder for bredøret flagermus med skovområder og gamle bygninger. Arten blev dog ikke påvist ved feltundersøgelserne, men det kan ikke udelukkes at bygningerne samt træer kan benyttes af arten, eller at arten frem mod igangsættelse af projektet ibrugtager bygninger eller træer. Af denne grund skal nedrivning af bygningerne foretages enten i maj, september eller oktober måneder og fældning af større træer i september eller oktober. Såfremt det ønskes at foretage nedrivning og fældning uden for disse perioder skal det umiddelbart før nedrivning/fældning sikres at disse ikke benyttes af flagermus.

For at forebygge et eventuelt tab af yngle og rasteområder der sker ved nedrivning af bygningerne og rydning af skovområdet kan et antal træer i den tilbageværende skov inden for planområdet ringskæres (barken fjernet i et 10 cm bredt bælte hele vejen omkring stammen) så træerne går ud og med tiden bliver egnede yngle- og raste træer for blandt andet flagermus.

Der ikke er konstateret bredøret flagermus i planområdet. Endvidere sker nedrivning og fældning så der er mindst mulig risiko for eventuelle individer og der kan etableres nye egnede flagermustræer. Det vurderes, at den økologiske funktionalitet for arten kan opretholdes.

Vandflagermus er meget almindelig i hele Danmark. Den benytter typisk hule træer til ynglekoloni og overvintring og kun sjældent huse. Vandflagermusen vil altså ikke påvirkes af, at de kondemnerede – og mindre egnede - bygninger fjernes. Når dele af fredskoven og de store popler fældes, vil det kunne påvirke vandflagermusen, hvis de benytter disse træer, dog er der ikke konstateret hule træer eller træer med hulheder. Da der er megen løvskov nær projektområdet, og der ringskæres flere træer som på sigt bliver egnede flagermustræer vurderes den økologiske funktionalitet for arten at kunne opretholdes.

Dværgflagermus er en af Danmarks almindeligste flagermus. Dværgflagermus er knyttet til løvskov og har ofte ynglekolonier i huse. Dværgflagermusen kan meget vel benytte skovområderne og eventuelt bygningerne indenfor planområdet. Af denne grund foretages nedrivningerne af bygningerne enten i maj, september eller oktober måneder samt fældning af træområdet og større træer i september eller oktober. Såfremt det ønskes at foretage nedrivning og fældning uden for disse perioder skal det umiddelbart før nedrivning/fældning sikres at disse ikke benyttes af flagermus. Det vurderes, at de bygninger der ikke rives ned (herunder bygninger på Fladsågård), vil kunne benyttes af dværgflagermus. Det vurderes på denne baggrund at den økologiske funktionalitet for Dværgflagermus kan opretholdes.

Brunflagermus er en meget almindelig art i Danmark. Den benytter udelukkende træhulheder til ophold, både til ynglekoloni, rast og overvintring. Der er ikke konstateret hule træer eller træer med hulheder, men det kan ikke udelukkes at disse er tilstede inden for projektområdet.

Når dele af fredskoven og de store popler fældes, vil det potentielt kunne påvirke yngle- eller rasteområder for brunflagermusen. Af denne grund foretages fældning af træområdet og større træer i september eller oktober. Såfremt det ønskes at foretage fældning uden for denne periode, skal det umiddelbart før fældning sikres at træerne ikke benyttes af flagermus før fældning kan finde sted. Da der er megen løvskov nær planområdet, vurderes den økologiske funktionalitet at kunne opretholdes.

Sydflagermusen er en af Danmarks almindeligste flagermus. Sydflagermusen benytter udelukkende bygninger til ynglekoloni, rast og overvintring. De faldefærdige bygninger indenfor projektområdet vurderes dog ikke at være særligt egnede for sydflagermusen da tagene er helt eller delvist nedstyrtet og bygningerne er åbne for vind og vejr, derfor vurderes det nær usandsynligt at bygningerne benyttes af sydflagermus. Det vurderes, at de bygninger, der ikke rives ned (herunder bygninger på Fladsågård), vil være mere egnede for arten og kunne benyttes af denne. Af denne grund vurderes den økologiske funktionalitet for arten blive opretholdt.

Byggepladsen vil i anlægsperioden oplyst også i aften og nattetimerne med projektører. Denne forstyrrelse med lyskilder kan medføre at flagermusene i mindre omfang benytter området til fødesøgning. For at mindske denne påvirkning vil belysningen bliver fokuseret på det som skal oplyses og så den ikke lyser unødigt ud i de omkringliggende omgivelser. Det vurderes hermed for alle arterne af flagermus at planlægningen ikke vil påvirke arternes økologiske funktionalitet.

Områdets fremtidige anvendelse til erhvervsformål vurderes ikke at påvirke tilstedeværelsen af flagermus. Det planlægges at plantes nye træer på området og et levende hegn samt et skovområde, som kan fungere som fødesøgningsområder og ledelinjer. Påvirkningen på yngle- og rasteområder vil ikke adskille sig fra påvirkningen beskrevet for anlægsfasen, dog kan det ikke udelukkes at de nye bygninger vil blive være egnede for visse arter af flagermus.

Den økologiske funktionalitet for alle arterne af flagermus i driftsfasen vil blive opretholdt.

Af miljørapporten, afsnit 7.4.4, fremgår bl.a. følgende af afsnittet **Konklusion**:

[...]

*Projektet medfører tab af omkring 0,5 ha fredskov, som vil betyde et tab af levesteder og sandsynligvis et tab af biodiversitet lokalt i området. Da der omvendt planlægges for etablering af ny løvfældende skov i den østlige del af planområdet vurderes skovning af de 0,5 ha. fredskov at være en **lille påvirkning**.*

Projektet vil udgøre en barriere for padder der forsøger at vandre på tværs

af projektområdet både i anlægsfasen og i driftsfasen. I anlægsfasen kan risikoen mindskes for at vandrede padder ved at der opsættes midlertidigt paddehegn. Ynglesteder der ligger nærmere skovområdet kan modvirke den potentielle påvirkning der er fra den øgede barriere.

I anlægsfasen kan markfirben i begrænset omfang blive påvirket, dog inddrages hverken yngle- eller rasteområder. Det vurderes samlet at den økologiske funktionalitet for markfirben vil blive opretholdt. Det nye baneterræn er egnet levested for markfirben som dermed vil få forbedret forhold som følge af projektet.

Arter af flagermus kan blive påvirket ved at træer fældes og bygninger nedrives. Træerne fældes i september og oktober mens husene nedrives i maj, september eller oktober så flagermusene ikke potentielt forstyrres i deres yngle eller dvaleperiode. Der kan ske ringskæring af et antal træer i fredskovsområdet så disse på sigt kan udvikle sig til flagermusegnede træer. Det vurderes hermed for alle arterne af flagermus at planlægningen ikke vil påvirke arternes økologiske funktionalitet.

Af miljørapporten, afsnit 7.5, fremgår bl.a. følgende vedrørende afværgeforanstaltninger:

[...]

Et antal træer i den tilbageværende skov inden for planområdet kan ringskæres, hvor barken fjernes i et 10 cm bredt bælte hele vejen omkring stammen, således at træerne går ud og med tiden bliver egnede yngle- og raste træer for blandt andet flagermus.

Der bør opsættes paddehegn i anlægsfasen for at sikre, at bilag IV-arter fra vandhullet indenfor planområdet ikke forsøger at vandre fra vandhullet gennem byggepladsen til fredskoven, og for at sikre at markfirben ikke vandrer ind i området. Padderne bør indfanges og flyttes til erstatningsvandhuller eller andre egnede vandhuller.

Neden for Fårebakkerne kan der uden for planområdet etableres nye vandhuller til bilag IV-arterne springfrø og stor vandsalamander i nærhed til løvskov eller blandingsskov. Denne lokalitet ligger i tilknytning til eksisterende skov.

[...]

2.2.5. Kommunens høringssvar vedrørende springfrø og stor vandsalamander

I Planklagenævnets høring af 18. maj 2021 blev kommunen bedt besvare en række spørgsmål vedrørende etablering af erstatningsvandhuller og springfrø og stor vandsalamanders vandring fra den beskyttede sø til skovområdet.

Kommunen oplyser i høringssvaret, at der siden udarbejdelsen af lokalplanen

og den tilhørende miljørapport er udarbejdet skitse- og detailprojekt for erhvervsområdet og gennemført en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet. Kommunen anfører, at kommunens besvarelse af spørgsmålene er i overensstemmelse med det udarbejdede projekt og den tilhørende miljøkonsekvensvurdering.

Etablering af erstatningsvandhuller/paddevandhuller

Kommunen blev i høringen bedt om at præcisere, om der skal etableres erstatningsvandhuller/paddevandhuller. Kommunen blev endvidere bedt om at præcisere, hvor disse i givet fald skal etableres, herunder om det er uden for eller inden for planområdet. Endelig blev kommunen bedt om at præcisere, hvornår disse i givet fald skal etableres, om hvornår de forventes at være anvendelige som yngle-/ rasteområde for henholdsvis stor vandsalamander og springfrø.

Kommunen anfører i høringssvaret, at der skal etableres ét nyt paddeegnet erstatningsvandhul. Erstatningsvandhullet vil give eventuelle padder, som overvintrer ved Fladså Banker og skoven på Mogenstrup Ås mulighed for at yngle nord for planområdet, idet vandringsmuligheden til det beskyttede § 3-vandhul i planområdet er afskåret af det opsatte midlertidige paddehegn og byggepladsen.

Kommunen anfører, at vandhullet inden for planområdet ikke nedlægges, og at det kun i nogen grad er egnet for padder, fordi det er omgivet af opdyrket areal. Der er registreret en satellitbestand af springfrø (ægklumper) og stor vandsalamander (et individ) i vandhullet, som begge vurderes at komme fra bestande sydfra, hvorfor vandringen mod nord vurderes som stærkt begrænset, også grundet den nuværende opdyrkning.

Kommunen oplyser, at vandhullet skal etableres neden for Fårebakkerne, uden for planområdet.

Kommunen anfører endvidere, at vandhullet forventes etableret i sensommeren 2021, og at der erfaringsmæssigt hurtigt indfinder sig et naturligt dyre- og planteliv, hvorved vandhullet bliver egnet som yngle vandhul for padder. Vandhullet forventes dermed at være egnet som ynglehul for stor vandsalamander og springfrø i løbet af et års tid.

Vandring fra beskyttet sø til skovområde

Kommunen blev i høringen endvidere bedt om at præcisere, hvor henholdsvis springfrø og stor vandsalamander forventes at vandre mellem den § 3-beskyttede sø inden for planområdet og skovområdet nord for planområdet.

Kommunen anfører, at det vurderes som mindre sandsynligt, at springfrø og stor vandsalamander vandrer mellem den § 3-beskyttede sø inden for planområdet og skovene på Mogenstrup Ås nord for planområdet. Såfremt der er en vandring mellem den beskyttede sø og skovene nord for

planområdet, vurderes vandringen at ske via den mest direkte rute, direkte nord for vandhullet mod skovene, alternativt langs bevoksningen omkring Taares Bæk. Vandhullet syd for Fårebakkerne etableres alene for at kunne fungere som ynglevandhul for de eventuelle individer af springfrø og stor vandsalamander, som måtte benytte skovområdet til overvintring og den § 3-beskyttede sø inden for planområdet som ynglevandhul.

Kommunen uddybde herefter i høringssvaret, hvorfor kommunen finder det mindre sandsynligt, at der sker en vandring mellem den beskyttede sø og skovene nord for planområdet.

For så vidt angår springfrø anfører kommunen, at der blev observeret tre ægklumper i det beskyttede vandhul i lokalplanområdet, og at der ingen haletudser kunne fanges ved senere besøg. Vandhullet ligger isoleret ca. 150 m fra Fladså. På grund af bestandens begrænsede størrelse og den isolerede placering vurderes vandhullet ikke at udgøre en kernelokalitet for områdets bestand af springfrø. Individerne i vandhullet vurderes at være en lille satellitbestand til en større bestand af springfrø i moseområdet syd for ved Myrup og øst for ved Kirkeskov, hvor kommunen i 2010 og 2012 har fundet springfrø. Disse arealer er store og har gode vilkår for springfrø.

Kommunen vurderer, at de individer, som yngler i vandhullet, raster lige omkring vandhullet, hvor der er ca. 0,5 ha udyrket areal med græs og mindre træer og buske. Kommunen begrundet dette med, at vandhullet ligger omkranset af dyrkede marker, som udgør en barriere for vandringen. Ligeledes ligger der ikke større skovområder inden for artens normale ynglevandring på 100-500 meter.

Kommunen anfører, at områdets økologiske funktionalitet for arten under alle omstændigheder vurderes at kunne opretholdes og at blive forbedret ved den valgte løsning.

Vedrørende stor vandsalamander anfører kommunen, at stor vandsalamander yngler i det § 3-beskyttede vandhul inden for planområdet. Én larve af stor vandsalamander blev fanget i juli 2019 under besigtigelse af lokaliteten.

Kommunen anfører, at vandhullet ligger isoleret på den dyrkede mark, og at der kun er fundet en enkelt larve. Vandhullet forventes ikke at udgøre en kernelokalitet for områdets bestand af stor vandsalamander. Den eventuelle bestand i vandhullet vurderes at være en lille satellitbestand til større bestand i moseområdet og et vandhul syd for ved Myrup, hvor kommunen i 2011 og 2019 har fundet stor vandsalamander. Disse arealer er store og har gode vilkår for stor vandsalamander.

Kommunen anfører endvidere, at de individer, som yngler i vandhullet, forventeligt raster lige omkring vandhullet, hvor der er ca. 0,5 ha udyrket areal med græs og mindre træer og buske. Vandhullet ligger i dag omkranset af dyrkede marker, som kan udgøre en barriere for vandring.

Kommunen anfører, at områdets økologiske funktionalitet for arten under alle omstændigheder vurderes at kunne opretholdes og at blive forbedret ved den valgte løsning.

2.2.6. § 25-tilladelse til projektet

Miljøstyrelsen meddelte den 1. september 2021 § 25-tilladelse til DSB-værksted ved Næstved.

Af § 25-tilladelsen fremgår bl.a. følgende af afsnit 1.3.3 om anlægsfasen:

I starten af anlægsfasen etableres der et paddehegn ved den nordlige del af byggepladsen, så padders mulighed for at komme ind i området forhindres i anlægsfasen. Der etableres ligeledes et vandhul neden for Fårebakkerne for at understøtte det eksisterende moseområde som levested for springfrø.

For at forebygge et tab af yngle- og rastesteder for flagermus i de træer langs Taares Bæk og i de gamle haver til de to faldefærdige bygninger, der nedrives, vil der som en del af projektet blive etableret nye hulheder i træer på åsen, som er egnede yngle- og rastesteder for flagermus med det sammen.

For at der i området fremover ligeledes er en bygning, som er egnet som yngle- og rastelokalitet for arter af flagermus, og for generelt at understøtte fortsat tilstedeværelse af et varieret udvalg af mulige levesteder etableres en tagkonstruktion på en bygning i nærheden af de nedrevne bygninger på Fladsågårdsvej på en sådan måde, at det er egnet som yngle- og rasteområde for flagermus med det samme.

[...]

Af § 25-tilladelsens afsnit 1.3.4 om driftsfasen fremgår bl.a., at der ikke anvendes pesticider på området.

I § 25-tilladelsen fastsættes følgende vilkår som forudsætning for § 25-tilladelsen:

1. *Fældning af flagermusegnede træer og øvrige store træer må kun ske i perioden:*
  - *sidst august til midten af oktober*
  - *slutningen af april til begyndelsen af juni. Forud for fældning skal det sikres, at der ikke er ynglende fugle i træerne.*

Senest 14 dage forud for fældningen skal dette anmeldes til Miljøstyrelsen. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om og hvordan det sikres, at der ikke er ynglende fugle i træerne.

2. *Flagermusene skal forud for nedrivningen af flagermusegnede bygninger udsluses. Udslusningen skal finde sted fra sidst i august til først i september, eller i begyndelsen af maj, inden yngletiden.*

Senest 14 dage forud udslusningen skal denne anmeldes til Miljøstyrelsen.

3. *Forud for udslusningen af flagermus skal der etableres en erstatningstagkonstruktion til husning af flagermus i nærheden af de flagermusegnede huse, der nedrives. Tagkonstruktionen skal designes med inddragelse af flagermusekspert.*
4. *I fem træer i nærområdet etableres to dybe delvist lukkede hulheder samt otte mere overfladiske snit i barken i hvert træ for at sikre nye yngre- eller rasteområder for flagermus.*

Fotodokumentation for udført ud boring af kunstige huller skal fremsendes til Miljøstyrelsen senest 14 dage efter udførelse.

5. *Der skal etableres tre nye levende hegn, som kan benyttes til fødesøgning for flagermus.*

Fotodokumentation for udført beplantning skal fremsendes til Miljøstyrelsen senest 14 dage efter etablering.

6. *Inden paddehegnet opsættes skal der etableres et vandhul som rasteområde for springfrø. Fotodokumentation for udført etablering af vandhul, skal fremsendes til Miljøstyrelsen seneste 14 dage efter etablering.*
7. *Der skal opsættes paddehegn før, at anlægsarbejdet igangsættes. Hegnet skal placeres, så det hindrer padder i at komme ind på området fra kendte lokaliteter og bestande nord og syd for anlægsområdet.*
8. *Inden anlægsarbejdet igangsættes, skal alle paddeegnede områder inden for anlægsområdet gennemgås for padder, så det sikres, at der ikke er padder inden for anlægsområdet.*
9. *Der skal være etableret et sikkerhedshegn rundt om værkstedet inden værkstedet tages i drift. Hegnet skal være mørkegrå, grøn eller lignende og med maskestørrelse på mindst 5 x 20 cm.*
10. *Der må ikke anvendes salt til glatførebekæmpelse på området. Der kan i stedet anvendes grus eller lignende.*

Dokumentation for anvendte midler til glatførebekæmpelse skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Dokumentation skal opbevares i minimum 3 år.

2.2.7. Planklagenævnets vurdering for forhold til ægbladet fliglæbe

Klagerne har henvist til, at der inden for lokalplanområdet er fundet orkidéen ægbladet fliglæbe.

Ægbladet fliglæbe er ikke oplistet i habitatdirektivets bilag IV, og arten er dermed ikke omfattet af habitatdirektivets regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter.

En eventuel flytning af ægbladet fliglæbe kræver tilladelse fra Miljøstyrelsen i overensstemmelse med artsfredningsbekendtgørelsen. Dette vedrører imidlertid ikke retlige spørgsmål efter planloven, og nævnet har derfor ikke kompetence til at behandle spørgsmålet.

2.2.8. Planklagenævnets vurdering i forhold til markfirben

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at der ved Fårebakkerne nord for planområdet er fundet markfirben.

Planklagenævnet lægger på den baggrund til grund, at området nord for lokalplanområdet udgør et yngle- og rasteområde for markfirben.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planerne ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for markfirben.

Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af miljørapporten, at der ikke vurderes at være yngle- eller rasteområder for markfirben inden for planområdet.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at det fremgår af miljørapporten, at anlægsaktiviteterne i form af kørsel, fældning af levende hegn og etablering af afskærmende beplantning, som kan påvirke markfirben, sker i den sydlige grænse af markfirbens levested, og derfor ikke vurderes at påvirke den økologiske funktionalitet for markfirben.

Endelig lægger nævnet vægt på, at det fremgår af miljørapporten, at etablering af værkstedets banearealer vil øge de egnede levesteder for markfirben i området.

2.2.9. Planklagenævnets vurdering i forhold til springfrø og stor vandsalamander

Planklagenævnet bemærker indledningsvis, at der efter nævnets opfattelse, ikke er noget til hinder for, at der efter vedtagelse af en plan sker senere detailprojektering med yderligere vurderinger og fastsættelse af vilkår i forbindelse med en § 25-tilladelse, i forhold til påvirkningen af den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter. Sådanne efterfølgende vurderinger og vilkår vil kunne inddrages i en vurdering af, om den

økologiske funktionalitet er opretholdt.

Nævnet lægger således vægt på, at der efter udarbejdelsen af lokalplanen og miljøvurderingen af denne, er udarbejdet skitse- og detailprojekt og gennemført miljøkonsekvensvurdering og meddelt § 25-tilladelse til projektet.

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at der er fundet springfrø og stor vandsalamander i den beskyttede sø i lokalplanområdet.

Planklagenævnet lægger på den baggrund til grund, at søen i lokalplanområdet udgør en ynglelokalitet, der indgår i et yngle- og rasteområde for springfrø og stor vandsalamander.

På baggrund af sagens oplysninger, vurderer nævnet, at søen kun er af begrænset betydning for yngle- og rasteområdet. Nævnet lægger herved vægt på, at det fremgår af sagens oplysninger, at der kun er få fund af de to arter i søen i planområdet.

I lyset af de fastsatte afværgeforanstaltninger, finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at projektets påvirkning af søen ikke vil få betydning for den økologiske funktionalitet for springfrø og stor vandsalamander.

Nævnet lægger herved vægt på, at der i anlægsfasen opsættes paddehegn.

Yderligere lægger nævnet vægt på, at der etableres et paddeegnet erstatningsvandhul, som vil give eventuelle padder, som overvintrer ved Fladså Banker og skoven på Mogenstrup Ås, mulighed for at yngle nord for planområdet.

Således er der også i § 25-tilladelsen fastsat vilkår om, at der skal opsættes et paddehegn og etableres et vandhul.

Endelig lægger nævnet vægt på, at arealerne omkring søen vil blive til græsareal uden brug af pesticider.

2.2.10. Planklagenævnets vurdering i forhold til flagermus

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at planområdet med stor sandsynlighed er habitat for flere arter af flagermus, og at der ved feltundersøgelser er registreret dværgflagermus og sydflagermus.

Det fremgår endvidere af miljørapporten, at der er registreret fem arter af flagermus inden for lokalplanområdet. Det fremgår desuden af miljørapporten, at planområdet, og særligt Skovmosen, efter al sandsynlighed udgør habitat for flere arter af flagermus.

Planklagenævnet lægger på den baggrund til grund, at lokalplanområdet indeholder yngle- og rasteområder for flere arter flagermus.

Nævnet bemærker, at flagermusundersøgelsen med lytning efter flagermus 3 aftener i september, som er beskrevet i miljøvurderingen af planerne, ikke opfylder vejledningen i forvaltningsplanen for flagermus, der anbefaler undersøgelser i yngletiden ca. 20. juni – ca. 7. august og igen i eftersommeren og det tidlige efterår ca. 16. august- ca. 15. september.²²

Nævnet bemærker endvidere, at det ikke ved flagermusundersøgelsen, som beskrevet i miljøvurderingen af planerne, blev undersøgt, om de store popler i læhegnet, som det af miljøvurderingen fremgår kan rumme hulheder, der kan benyttes af flagermus, var egnede yngle- og rasteområder for flagermus.

Planklagenævnet finder derfor ikke, at kommunen, i forbindelse med vedtagelsen af planerne, har foretaget tilstrækkelige undersøgelser vedrørende flagermus.

Nævnet finder imidlertid ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at planerne ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for flagermus.

Nævnet lægger herved vægt på, at de to bygninger inden for lokalplanområdet, som nedrives ved realiseringen af lokalplanen, vurderes at være mindre egnede for flagermus.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at der er meget løvskov nær planområdet.

Nævnet lægger yderligere vægt på, at det er stillet som vilkår i § 25-tilladelsen, at der i fem træer som afværgeforanstaltning skal laves to dybe, delvist lukkede hulheder samt otte mere overfladiske snit i barken i hvert træ for at sikre nye yngle- eller rasteområder for flagermus.

Endvidere lægger nævnet vægt på, at der i § 25-tilladelsen stilles vilkår om etablering af en erstatningskonstruktion, uden for lokalplanområdet, til husning af flagermus.

2.2.11. Krav om afværgeforanstaltninger i lokalplanen

Klagerne har anført, at nødvendige afværgeforanstaltninger skal sikres gennem lokalplanen og at der i modsat fald er tale om retlige mangler.

Der er i § 25-tilladelsen, som efterfølgende er meddelt af Miljøstyrelsen, stillet krav om konkrete afværgeforanstaltninger, herunder bl.a. etablering af paddehegn, etablering af et vandhul og etablering af hulheder og snit i træer i nærområdet for at skabe nye yngle- eller rasteområder for flagermus.

---

²² Forvaltningsplan for flagermus, Naturstyrelsen, s. 27.

I tilfælde, hvor det projekt, der planlægges for, tillige forudsætter en § 25-tilladelse, finder Planklagenævnet ikke, at det kan kræves, at der er fastsat konkrete bestemmelser om afværgeforanstaltninger i lokalplanen, idet sådanne afværgeforanstaltninger for afværgelse af ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter må forventes fastsat som vilkår i § 25-tilladelsen.

Nævnet bemærker i den forbindelse endvidere, at det i miljørapporten er omtalt, at der skal etableres afværgeforanstaltninger for at afværge en påvirkning af bilag IV-arterne stor vandsalamander, springfrø og flagermus, og at det efterfølgende, i § 25-tilladelsen, er konkretiseret, hvilke afværgeforanstaltninger, der stilles krav om.

Planklagenævnet finder på den baggrund ikke, at det forhold, at der ikke i lokalplanen er fastsat konkrete bestemmelser om afværgeforanstaltninger, udgør en mangel ved lokalplanen.

Planklagenævnet kan på den baggrund ikke give medhold i klagepunktet.

2.3. Forholdet mellem kommuneplan og lokalplan

2.3.1. Klagen

Klagerne anfører, lokalplanen er i strid med kommuneplanens retningslinjer for prioritering af Grønt Danmarkskort, og at kravet om, at en lokalplan ikke må stride mod kommuneplanen, derfor ikke er overholdt.

Klagerne henviser i den forbindelse til, at følgende fremgår af retningslinje 1 for naturbeskyttelsesområder og potentielle naturbeskyttelsesområder i kommuneplan 2017-29:

Der må ikke etableres nye anlæg og aktiviteter eller ske ændringer af eksisterende forhold uden vidtgående hensyn til områdets natur. Kan anlægget eller aktiviteten ikke etableres i fuldt omfang uden nogen form for gene for området, vil kommunen henvise til områder uden særlige naturhensyn.

Planklagenævnet forstår dette som et klagepunkt om, at lokalplanen er i strid med den pågældende retningslinje i kommuneplanen.

2.3.2. Reglerne om forholdet mellem kommuneplan og lokalplaner

En lokalplan må ikke være i strid med kommuneplanen, jf. planlovens § 13, stk. 1, nr. 1. Dette krav er en del af planlovens rammestyringsprincip, der fastslår, at den mere detaljerede planlægning er begrænset af rammerne i den overordnede planlægning.

En kommuneplan fastlægger på grundlag af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen, jf. planlovens § 11, stk. 2,

nr. 1, retningslinjer for arealanvendelsen m.v., jf. planlovens § 11, stk. 2, nr. 2, og rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen, jf. § 11, stk. 2, nr. 3. En lokalplan må hverken være i strid med kommuneplanens hovedstruktur, retningslinjer eller rammebestemmelser. Desuden må lokalplanen ikke være i strid med redegørelsens rækkefølgeangivelse.

Ved vedtagelsen af lokalplanen var kommuneplan 2017-29 og kommuneplantillæg nr. 18 gældende. Efterfølgende er kommuneplan 2017-29 blevet afløst og kommuneplan 2021 vedtaget. Vurderingen af om lokalplan nr. 105 er i strid med kommuneplanen er foretaget i relation til kommuneplan 2017-29 og kommuneplantillæg nr. 18, da det var dette kommuneplangrundlag, der var gældende, da lokalplanen blev vedtaget.

2.3.3. Planklagenævnets vurdering

Klagerne har henvist til en retningslinje i kommuneplan 2017-29 for naturbeskyttelsesområder og potentielle naturbeskyttelsesområder.

Det fremgår af kommuneplantillæg nr. 18, at arealet inden for rammeområde 2.2.E1 udtages af udpegningen som naturbeskyttelsesområde.

Planklagenævnet finder allerede af den grund ikke, at lokalplanen er i strid med den pågældende retningslinje i kommuneplan 2017-29.

Planklagenævnet har i øvrigt ikke kompetence til at efterprøve kommunens vurderinger i forhold til værdien af området som naturbeskyttelsesområde.

2.4. Planlægningsmæssig begrundelse

2.4.1. Klagen

Klagerne henviser til, at følgende fremgår af miljørapporten:

Funktionen og arealbehovet, der planlægges for, er ikke sammenligneligt med andre arealudlæg i kommunen, og der er ikke fundet velegnede alternativer til anden placering i Næstved Kommune. Der er derfor ikke vurderet andre alternativer.

Klagerne anfører, at denne sætning ikke er korrekt. Klagerne henviser endvidere til noget korrespondance klagerne har haft med kommunen, og anfører, at det fremgår tydeligt heraf, at der er et alternativ, som har DSBs interesse.

Klagerne anfører, at der mangler begrundelser for, hvorfor alternativer er valgt fra og at der ikke er foretaget en saglig afvejning af disse i forhold til den vedtagne placering.

2.4.2. Generelt om planlægningsmæssig begrundelse

Efter planlovens § 13, stk. 1, kan en kommune til enhver tid beslutte at tilvejebringe planforslag og ændringsforslag til eksisterende kommunale

planer i overensstemmelse med de procedurer, som er fastsat i planlovens kapitel 6, når det er planlægningsmæssigt relevant (lokalplanretten), og såfremt indholdet i øvrigt er i overensstemmelse med reglerne i planloven.

Lokalplankompetencen forudsætter således, at der er en planlægningsmæssig relevant begrundelse, og planlægningen må ikke være baseret på usaglige hensyn. Rent økonomiske hensyn er ikke et planlægningsmæssigt relevant hensyn. En eventuel usaglighed vil typisk bestå i, at kommunen udarbejder en lokalplan alene af hensyn til kommunens egne økonomiske interesser.

I forhold til vedtagelse af planer tilkommer der kommunen et meget vidt planlægningsmæssigt skøn i forhold til indholdet. Dette skøn kan ikke efterprøves af Planklagenævnet. Nævnet kan herunder ikke efterprøve, om planlægningen er hensigtsmæssig eller rimelig. Nævnet kan prøve, om planlægningen er i overensstemmelse med f.eks. planlovens § 15, § 15 a og § 15 b. Nævnet kan desuden prøve, om planen varetager planmæssige hensyn og ikke usaglige hensyn. Det forhold, at planen er udtryk for en afvejning af hensyn, som klageren ikke er enig i, er imidlertid ikke i sig selv et udtryk for, at der er inddraget usaglige hensyn.

2.4.3. Planklagenævnets vurdering

Efter planlovens § 15, stk. 1, skal en lokalplan indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger, og formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse.

Den planlægningsmæssige begrundelse i den aktuelle sag fremgår af lokalplanens § 1. Det fremgår af bestemmelsen, at formålet bl.a. er at udlægge lokalplanens område til erhvervsformål.

Planklagenævnet finder, at ønsket om at udlægge lokalplanens område til erhvervsformål er en saglig og planlægningsmæssig relevant begrundelse.

Planklagenævnet finder i øvrigt ikke, at kommunen i forbindelse med vedtagelsen af lokalplaner er generelt forpligtet til at undersøge eller begrunde fravalget af alternative placeringer, hvor der ikke i planloven er fastsat bestemmelser, der indebærer krav om en sådan begrundelse.

2.5. Manglende redegørelse for dispensation fra fredning

2.5.1. Klagen

Klagerne anfører, at en lokalplan i henhold til planlovens § 16, stk. 2, skal være ledsaget af en redegørelse, der indeholder oplysning om nødvendige dispensationer efter anden lovgivning.

Klagerne anfører, at det ikke fremgår af lokalplanforslaget, at gennemførelse af projektet forudsætter udvidelse af Fladsågårdsvej, herunder af en strækning, der ligger uden for lokalplanområdet. Denne strækning ligger i det fredede område.

Klagerne anfører endvidere, at udvidelsen af vejen med inddragelse af fredede arealer ikke er omtalt i lokalplanforslaget, og oplysningen i lokalplanforslaget om, at der ikke uden fredningsnævnets tilladelse må ske ændringer i tilstanden for arealfredningen, kan derfor ikke relatere sig til udvidelsen af vejen.

2.5.2. Generelt om redegørelse for tilladelser fra andre myndigheder

En lokalplan skal ledsages af en redegørelse for, hvorledes planen forholder sig til kommuneplanen og øvrig planlægning for området, jf. planlovens § 16, stk. 1. Redegørelsen skal angive, om lokalplanens virkeliggørelse er afhængig af tilladelser fra andre myndigheder end kommunalbestyrelsen, jf. planlovens § 16, stk. 2.

2.5.3. Planklagenævnets vurdering

Kommunen har i forbindelse med klagesagen oplyst, at vejen, som ikke indgår i lokalplanområdet, forventes udvidet i forbindelse med gennemførelse af det af lokalplanen muliggjorte projekt. Kommunen anfører, at dette er et ønske fra et eventuelt kommende projekt for at afværge en dårlig trafikvikling, og dette er nævnt i miljørapporten. En eventuel vejudvidelse konkretiseres og håndteres således i det konkrete projekt i miljøkonsekvensvurderingen af dette.

Planklagenævnet finder ikke, at kommunen i medfør af planlovens § 16, stk. 2, var forpligtet til at redegøre for nødvendigheden af en dispensation fra fredningsnævnet for en eventuel udvidelse af Fladsågårdsvej.

Nævnet lægger herved vægt på, at Fladsågårdsvej ligger uden for lokalplanområdet, og at der således ikke med lokalplanen er planlagt for vejudvidelsen.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

2.6. Beslutningsgrundlaget for planerne

2.6.1. Klagen

Klagerne henviser til, at det fremgår af lokalplanen, at der er gennemført miljøkonsekvensvurdering af projektet. Denne var imidlertid endnu ikke godkendt på tidspunktet for vedtagelsen af lokalplanen. Der er i øvrigt ikke knyttet bemærkninger til resultatet af den omtalte miljøkonsekvensvurdering, hvilket kan efterlade læseren med det indtryk, at vurderingen ikke har givet anledning til noget særligt.

Klagerne anfører, at denne fejltagte oplysning i planmaterialet gør, at beslutningstagerne har truffet deres beslutning på et fejltagtigt grundlag, hvilket kan have påvirket deres beslutning.

Klagerne henviser endvidere til, at det fremgår af lokalplanen, at projektet skal vejbetjenes fra Fladsågårdsvej.

Klagerne anfører, at dette kræver en udvidelse af Fladsågårdsvej, hvilket kun kan ske med dispensation fra fredningen af Mogenstrup Ås fra fredningsnævnet. Derfor burde der, forinden lokalplanen sendtes i høring, foreligge en dispensation fra fredningsnævnet.

Klagerne anfører, at da lokalplanområdets vejbetjening forudsætter en dispensation fra fredningen, som ikke foreligger endnu, er adgangsforholdene ikke fyldestgørende behandlet, hvorfor beslutningen herom er truffet på et mangelfuldt grundlag.

Endelig anfører klagerne, at da udvidelsen af vejen med inddragelse af fredede arealer ikke er omtalt i lokalplanforslaget, har lokalplanen en væsentlig indholdsmæssig mangel, der indebærer, at byrådet ikke har haft det korrekte grundlag for beslutningen om vedtagelse.

2.6.2. Generelt om materiale til byrådsmedlemmerne

Reglerne om, hvilket materiale der skal udsendes til de politiske beslutningstagere inden udvalgs- og byrådsmøder, fremgår af den kommunale styrelseslovs § 8, stk. 4, og § 20, stk. 3.²³ Planklagenævnet har ikke kompetence til at tage stilling til, om disse bestemmelser er overholdt, og nævnet kan således som udgangspunkt ikke efterprøve, om de oplysninger, som forvaltningen i en kommune forelægger for de politiske beslutningstagere, er tilstrækkelige.

Et utilstrækkeligt dagsordenmateriale kan dog efter omstændighederne indebære, at de politiske beslutningstagere ikke har inddraget hensyn eller oplysninger, som efter lovgivningen *skal* inddrages i forbindelse med vedtagelsen af en plan. Dette kan efterprøves af nævnet, og det kan efter omstændighederne medføre, at afgørelsen er ugyldig.

Hvis der derimod er tale om, at de politiske beslutningstagere ikke er blevet gjort bekendt med oplysninger af betydning for de mere skønsmæssige hensyn, som en kommune kan vælge at inddrage i forbindelse med afgørelsen, medfører dette ikke afgørelsens ugyldighed.

I det omfang forvaltningen forelægger oplysninger for de politiske beslutningstagere, skal disse være korrekte, da beslutningen ellers kan være truffet på et forkert grundlag. Ikke enhver forkert oplysning udgør en væsentlig retlig mangel, som medfører ophævelse af planen eller bestemmelser i denne. Der skal være tale om så væsentlige oplysninger og så betydelige fejl, at det må antages at kunne have ført til et andet resultat, hvis de politiske beslutningstagere havde været i besiddelse af de korrekte oplysninger.

---

²³ Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 af lov om kommunernes styrelse.

2.6.3. Planklagenævnets vurdering vedrørende materialet til de politiske beslutningstagere

Planklagenævnet finder ikke, at lokalplanen lider af en væsentlig retlig mangel som følge af, at det fremgår af lokalplanens redegørelse, at der er gennemført miljøkonsekvensvurdering af projektet, selvom denne endnu ikke var godkendt på tidspunktet for vedtagelsen af lokalplanen.

Nævnet finder således ikke, at der er tale om en så væsentlig oplysning, at det må antages at kunne have ført til et andet resultat, hvis de politiske beslutningstagere havde været i besiddelse af de korrekte oplysninger.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

2.6.4. Planklagenævnets vurdering vedrørende dispensation fra fredningen

Planklagenævnet finder ikke, at kommunen havde en pligt til at tilvejebringe en dispensation fra fredningsnævnet forud for vedtagelsen af lokalplanen.

Planklagenævnet lægger herved vægt på, at der ikke efter planloven er krav om, at disse skal tilvejebringes i forbindelse med vedtagelsen af planer.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

Planklagenævnet bemærker i øvrigt, at der ikke efter planloven er noget til hinder for, at en kommune vedtager en lokalplan, selvom den endelige realisering af planen afhænger af en tilladelse eller en dispensation fra anden lovgivning som f. eks. naturbeskyttelsesloven.

2.7. Kommuneplantillæg nr. 18

2.7.1. Klage over ophævet kommuneplantillæg

I klagesagen indgår klagepunkter i forhold til kommuneplantillæg 18 til kommuneplan 2017-2029.

Kommuneplantillægget er ikke længere gældende, idet tillægget blev ophævet i forbindelse med vedtagelsen af kommuneplan 2021. Planklagenævnet vil derfor ikke kunne ophæve tillægget, hvis nævnet konstaterer, at tillægget led af en væsentlig retlig mangel.

Da kommuneplantillæggets gyldighed har betydning for lokalplanens vedtagelse, jf. § 13, stk. 1, finder nævnet imidlertid, at klagerne har en retlig interesse i at få prøvet kommuneplantillæggets overensstemmelse med planloven, selvom nævnet ikke vil kunne ophæve kommuneplantillægget.

I lyset af denne retlige interesse, og i lyset af det konkrete klagepunkts karakter, har nævnet derfor fundet anledning til at tage stilling til kommuneplantillæggets lovlighed på trods af, at dette senere er blevet ophævet.

Efter nævnets praksis vil klageren endvidere i en situation, hvor det påklagede indhold i et ophævet kommuneplantillæg er blevet *genvedtaget* i den nye kommuneplan, kunne klage over dette indhold i forhold til den nye kommuneplan. Nævnet vil efter omstændighederne behandle en sådan klage på trods af udløbet af klagefristen for klager over den nye kommuneplan.

2.7.2. Klagen

Klagerne anfører, at kommunen efter planlovens § 11 skal opgøre det reelle arealbehov ved inddragelse af nye arealer til byvækst.

Klageren anfører herefter, at kommuneplantillægget omfatter 71,6 ha, men at arealbehovet for DSBs påtænkte værksted imidlertid kun angives til ca. 35 ha. Klageren anfører, at der ingen steder redegøres for, hvorfor kommunen vil omlægge et dobbelt så stort areal.

Klageren mener derfor ikke, at kommunen har overholdt forpligtelsen i planlovens § 11.

Planklagenævnet har forstået dette som et klagepunkt om, at kommuneplantillægget er i strid med planlovens regler om udlægning af nye arealer til byzone.

2.7.3. Generelt om udlæg af arealer til byzone

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for udlægning af arealer til byzone, jf. planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 1.

Redegørelsen for behovet for inddragelse af nye arealer til byvækst skal ske i overensstemmelse med den metode, som fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen om planlægning af byvækst.²⁴

Opgørelsen skal skelne mellem boliger og erhverv. Behovsopgørelsen skal offentliggøres som en del af kommuneplanen.

Reglerne i § 11 a, stk. 7, betyder, at en kommune kan udlægge nye arealer, hvis der kan redegøres for, at rummeligheden i den gældende kommuneplan ikke er tilstrækkelig til den forventede fysiske udvikling i de kommende 12 år. Strukturelle forandringer eller nyt strategisk fokus siden vedtagelsen af den seneste kommuneplan kan give anledning til at en kommune ønsker at udlægge nye arealer til byvækst.

En forøgelse af de samlede arealer til byvækst i kommunen forudsætter således en redegørelse efter § 11 a, stk. 7.

Såfremt den eksisterende rummelighed er stor nok, men ikke indeholder alle de ønskede arealer til byvækst i den kommende planperiode, har kommunen

---

²⁴ Bekendtgørelse nr. 940 af 26. juni 2017 om planlægning af byvækst.

efter § 11 a, stk. 6, mulighed for at omfordele arealer, dvs. lægge nye arealer ind i kommuneplanen mod at udtage andre arealer af omtrent samme størrelse, således at den samlede rummelighed ikke øges væsentligt.

Et nyt areal til byzone, som udlægges efter planlovens § 11 a, stk. 6 og 7, skal placeres i direkte tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzone, jf. planlovens § 11 a, stk. 8. Bestemmelsen lovfæster det grundlæggende planprincip om, at byudvikling skal ske i byzone og i direkte tilknytning til eksisterende byområder og bebyggelse (det såkaldte ”indefra og ud-princip”).

Erhvervsministeren²⁵ kan uanset stk. 8 efter ansøgning fra kommunalbestyrelser i særlige tilfælde meddele tilladelse til planlægning for et afgrænset areal til byzone, jf. planlovens § 11 a, stk. 9.

Kommuneplanrammer og bestemmelser i lokalplaner for arealer udlagt efter tilladelse fra erhvervsministeren, jf. stk. 9, skal indeholde anvendelsesbestemmelser, der sikrer, at arealet alene kan anvendes til det ansøgte formål. Arealer udlagt til byzone efter erhvervsministerens tilladelse, jf. stk. 9, kan ikke indgå i omfordeling af byzonearealer efter stk. 6, jf. planlovens § 11 a, stk. 10.

2.7.4. Tilladelse fra Erhvervsministeren til at fravige planlovens byvækstregler

Erhvervsministeren gav den 29. juni 2020 tilladelse til Næstved Kommune til at fravige planlovens byvækstregler til DSB-værksted ved Mogenstrup.

Det fremgår af afgørelsen, at der gives tilladelse efter planlovens § 11 a, stk. 9, til planlægning for et afgrænset areal til byzone uanset planlovens § 11 a, stk. 8. Det fremgår endvidere, at tilladelsen gælder for et ansøgt areal på 71,6 ha, der er beliggende i det åbne land og ca. 250 m fra eksisterende byzone til et DSB-værksted.

2.7.5. Planklagenævnets vurdering

Da erhvervsministeren den 29. juni 2020 har givet tilladelse til fravigelse af planlovens § 11 a, stk. 8, jf. § 11 a, stk. 9, finder Planklagenævnet ikke, at kommuneplantillægget er i strid med planlovens § 11 a, stk. 8.

Nævnet bemærker desuden, at nævnet ikke har kompetence til at tage stilling til erhvervsministerens afgørelse.

Erhvervsministeren har imidlertid ikke med afgørelsen af 29. juni 2020 meddelt tilladelse til at fravige planlovens § 11 a, stk. 7, og § 11 a, stk. 9, indeholder i øvrigt ikke en sådan mulighed for erhvervsministeren.

Vedtagelsen af kommuneplantillæg nr. 18 medførte udlæg af et nyt areal på

---

²⁵ Planområdet blev den 21. februar 2021 overført fra Erhvervsministeriet til det nyoprettede Indenrigs- og Boligministerium.

ca. 71,6 ha til byzone til erhverv.

Ud fra sagens oplysninger, lægger nævnet til grund, at der ikke i forbindelse med vedtagelsen af rammeområde 2.2.E1, er sket omfordeling af eksisterende udlagte erhvervsarealer, jf. planlovens § 11 a, stk. 6.

Vedtagelsen af kommuneplantillæg nr. 18, som medfører udlæg af et areal på 71,6 ha til fremtidig byzone, kunne derfor alene ske på baggrund af en behovsopgørelse, jf. bekendtgørelse om planlægning af byvækst.

I redegørelsen til kommuneplantillæg nr. 18, er der redegjort for, hvorfor det konkrete areal findes egnet til placering af DSB-værkstedet. Der er imidlertid ikke redegjort for, at rummeligheden i den gældende kommuneplan ikke var tilstrækkelig til den forventede fysiske udvikling i de kommende 12 år, og kommunen har i forbindelse med klagesagen oplyst, at der ikke er lavet en rummelighedsopgørelse over hele kommunen. Redegørelsen opfylder således ikke kravet om en behovsopgørelse.

Planklagenævnet finder, at kravet om en behovsopgørelse bl.a. har det formål at dokumentere og sikre, at der ikke sker udlæg af yderligere erhvervsområder, hvis kommuneplanen i forvejen indeholder tilstrækkeligt med arealer til at dække behovet i den kommende 12 år. I et sådant tilfælde, vil der skulle ske omfordeling i form af udtagning af et areal af omtrent samme størrelse, såfremt kommunen ønsker at udlægge et nyt areal til byvækst.²⁶

Planklagenævnet finder derfor ikke, at det er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om redegørelse for behovet for inddragelse af nye arealer til byvækst, at der er redegjort for nødvendigheden af placeringen af anlægget, idet kommunen efter omstændighederne, ved udlægget af det nye erhvervsareal på den pågældende placering, vil skulle udtage eksisterende areal til erhvervsområde et andet sted i kommunen.

Kommuneplantillægget var derfor behæftet med en væsentlig retlig mangel, som medfører, at kommuneplantillægget var ugyldigt.

Planklagenævnet kan desuden konstatere, at der heller ikke i forbindelse med vedtagelsen af kommuneplan 2021 er foretaget en behovsopgørelse for behovet for udlægning af arealet til byzone til erhverv, der opfylder kravene i bekendtgørelsen om planlægning af byvækst og det beskrevne i vejledningen om byvækst.²⁷

Det fremgår af planlovens § 13, stk. 1, at en lokalplan ikke må stride mod kommuneplanen.

---

²⁶ Der henvises i den forbindelse til Vejledning om byvækst, Erhvervsstyrelsen, oktober 2017, s. 9-10.

²⁷ Vejledning om byvækst, Erhvervsstyrelsen, oktober 2017, s. 7-8.

Ugyldigheden af kommuneplantillæg nr. 18 betyder, at lokalplan nr. 105 var i strid med kommuneplanen, idet lokalplanområdet ikke, forud for vedtagelsen af kommuneplantillæg nr. 18, var omfattet af rammebestemmelser i kommuneplanen.

Planklagenævnet finder derfor, at lokalplanen lider af en retlig mangel, der er så væsentlig, at lokalplanen også er ugyldig.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet ophæver lokalplan nr. 105, et erhvervsområde til DSB-værksted ved Mogenstrup.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.²⁸ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales. Beløbet vil blive overført til indbetalernes NemKonto inden for ca. en måned.

4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Næstved Kommune, Team Plan, Geodata og Klima (sagsnr.: 01.02.05-P16-260-19) samt for klagerne og disses eventuelle repræsentanter (sagsnr.: 26140/AP/JBZ) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen som Digital Post.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://pkn.naevneneshus.dk/>. Personoplysninger vil blive anonymiseret. Bilag offentliggøres ikke.

Elsebeth Braüner
Stedfortrædende formand

---

²⁸ Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

Bilag 1: Billedmateriale